

Predikan på Apostladagen 2015-07-05

I Bjuröklubbs kapell av Hans Marklund

Min senaste krönika i Norran skrev jag som svar på Inger Ödebrinks krönika om hur hon upplevt sig som snyltare i kyrkan när hon inte var medlem. En äldre man som läste krönikan tog kontakt med mig och skickade sedan en längre text till mig. Där hittade jag några citat som jag vill dela med er och som kan ge en liten annan vinkel på Apostladagen, om att bli människofiskare.

Mannen skriver: *"För mig är de små, enkla, lågmälda människorna närmare **trons kärna** än de yviga, verbala och högröstade. De förra viskar nämligen ut i tystnaden, där alla kan höra deras budskap. De senare försöker överrösta varandra utan att lyckas."* Slut citat.

I evangelietexten hör vi hur lärjungarna har kämpat för att fånga fisk i sina nät. Ingen tvekan om att dom verkligen försökt och gjort sitt bästa. Jag tror att vi som vill att andra människor ska upptäcka vilken frihet, vilken vila och sinnesro som den kristna tron kan ge, vi liknar nog ofta dessa lärjungar som försökt och försökt men ändå inte fått någon fisk.

På Stadsmissionen har vi s.k. Sinnesrostunder de flesta dagar. Det innebär att jag läser ett kort stycke ur någon andaktsbok eller ur någon av Anonyma Alkoholisters böcker. Men jag börjar alltid med att spela gammal gregoriansk kyrkomusik från en CD för att skapa en annan musikalisk känsla än den musik som besökarna vanligen lyssnar på.

Det blir för det mesta oerhört öppna och omtänksamma samtal, aldrig diskussioner. När en av våra muslimska besökare ville börja debattera med mig så sa jag att det kan vi ta sen i caféet, här ska vi lyssna på varandra, inte vinna debatter. Sinnesrostunderna, men också de många enskilda samtalen har lärt mig hur viktigt det är att verkligen lyssna. Man kan inte gå ett stycke på vägen med någon annan om man inte först har lyssnat in var han eller hon befinner sig.

Men att vara lyhörd och tolerant mot människor med en annan tro, en annan livshållning, det behöver inte innebära att vi själva ska sticka under stol med vad vi själva tänker och tror. Även på detta område gäller ju Jesusorden: "Allt vad ni vill att människorna ska göra mot er det ska ni också göra mot dom." Alltså den respekt och lyhördhet som vi vill att andra ska visa mot oss som vill vara kristna, den ska vi också visa mot dom.

Att vara tyst och inte bry sig om hur andra har det med Gud, det är inte att visa respekt, det är att visa likgiltighet. Hur det kristna vittnesbördet ska gestaltas i ord och i handling, det är inte lätt. Det finns nämligen två diken. Det ena är att vi är så försynta att människor uppfattar att vi egentligen inte bryr oss. Det andra är att vi i ovist nit är så tvärsäkra att den vi möter inte uppfattar att vi bryr oss om honom eller henne som person utan att det viktiga är att vi själva får prata och säga vad vi tycker.

Därför tror jag att det citat som jag fick från en tonårstjej, det kan gälla för många. Hon sa: *"Det är inte Gud jag har problem med, det är hans fanclub."* Det är ett citat som kan gälla oavsett i vilket dike man befinner sig.

I mitt prästhjärta bor en ivrig missionär, men samtidigt har livet lärt mig att det viktigaste vittnesbördet inte är enkla svar på svåra frågor, eller ännu värre svar på frågor som människor inte

ställt. Att vittna om sin tro är inte att vara en högtalare som överröstar alla andra, istället tror jag att vittnesbördet nästan alltid börjar med att vi är öppna och lyhörda för de människor vi möter.

När jag var i Kosovo för 16 år sedan besökte jag den högste muslimske ledaren där, för att förbereda ett möte med representanter för Kyrkornas världsråd. När jag kom dit var han avvisande och beklagade sig över de kristna grupper från väst som åkte runt och propagerade högljutt och enkelspårigt. Efter att ha hört hans klagan, sa jag att det fanns en man i Albanien som sagt ungefär samma sak.

Då frågade han om det var någon muslimsk ledare som jag pratat med. När jag sa att det var den ortodoxe ärkebiskopen som sagt nästan samma sak som han, då blev han förvånad.

När jag kom på det andra besöket, så var han upptagen med en stor delegation från Saudiarabien, men han avbröt det mötet i ca 20 minuter för att prata med mig. Jag vet inte hur han tänkte, men jag är övertygad om att han hade uppfattat att jag hade respekt för honom och hans tro och då ville han visa samma respekt tillbaka.

Att vittna om sin tro innebär alltid att ta risker. Framförallt tänker jag på risken att öppet och ödmjukt möta en annan människa, för samtidigt som jag själv vill förmedla något av det jag själv upptäckt, så måste jag också vara beredd att på allvar ta till mig vad den jag pratar med också har upptäckt och uppfattar som viktiga sanningar i livet.

Idag lever vi på många sätt i en missionssituation. Visserligen är fortfarande 8 av 10 Skelleftebor med i Svenska kyrkan och många döper fortfarande sina barn. Och även om många säger sig tro på Gud på något sätt, så måste vi vara ärliga och medge att erfarenheten av och kunskapen om den kristna tron, den börjar bli ytlig och begränsad.

Jag tror att våra gudstjänster är viktiga då det gäller att förmedla Guds kallelse till människor. Vi skulle behöva arbeta mycket mer med detta i vår kyrka. Samtidigt menar jag att utan personliga vittnesbörd, utan en nära mänsklig dialog med släkt, vänner och arbetskamrater, så kommer inte tron att kunna förmedlas vidare till nya generationer.

Vilka slutsatser kan vi dra av det jag sagt? Det första och viktigaste är att inte uppfatta detta att bli en budbärare, som ett krav, utan faktiskt som ett erbjudande. Att möta en annan människa, ödmjukt och öppet, det är att berika sitt eget liv. Att våga vara nyfiken på andra brukar ge rik lön för mödan och det är ofta en nödvändig förutsättning för att den andre ska lyssna på vad jag har att säga. Men inte nog med det, utan i ett sådant möte så är Gud alltid med, för han behöver oss och vi honom.

Den äldre man jag citerade i början skriver på ett annat ställe: *"Nästan dagligen noterar jag något. Det borde jag kanske inte göra; som troende ska man sluta göra så. Det stör tron, som "vill vara i fred" – särskilt om den "varit i fred" länge. Men jag vill bli störd, ha kvar min nyfikenhet."*

Jag blev glad när jag läste vad den äldre mannen skrev, tänk att vara så öppen och nyfiken på livet även i hög ålder och han skriver vidare: Det största hotet mot den egna tron är väl snarare att blunda hårt och hålla för öronen. Min "djupast troende" vän, den modige med vidöppna ögon och öron på helspänn, säger ofta: "Jag vet inte, men jag tror ändå!" Han litar på den del av tron han förstår - och litar på att hans okunskap om resten inte ska läggas honom till last.

Djupare tro kan inte finnas. Där ligger jag långt i lä – men jag är ju som sagt nybörjare ...

*De djupast troende verkar annars ha en benägenhet att med näbbar och klor försvara minsta antydning till spricka i fasaden eller ens låtsas om sprickan. Det lämnas alltså ingenting kvar åt **tron**. Den behövs helt enkelt inte.*

*Jag är omgiven av sprickor. Jag ser dem rakt i vitögat och försöker ge dem ett namn. Men lyckligtvis är området mellan sprickorna tillräckligt stort för att lämna utrymme för tro – **min tro**. Slut citat.*

Predikan är en monolog och därför är det lätt att uppfatta att detta att vara människofiskare är att framföra monologer om tron. Men att öppet och ödmjukt möta andra människor i samtal det är att "lägga ut på djupet", det är att ta en risk. Samtidigt är det som i citatet nyligen, viktigt att våga erkänna sprickorna, att allting inte är fixt och färdigt.

Samtidigt behöver vi Gudstjänsterna, där vi bara kan få vara. För mig har de finaste gudstjänsterna de senaste åren varit de enkla Taizemässorna i landskyrkan i Skellefteå. Det är gudstjänster utan predikan, bara sånger, bibelord och böner samt en enkel mässa.

I det sammanhanget brukar jag brukar tänka på den äldre kvinnan i Anderstorpskyrkan som aldrig stannade på kyrkkaffe och som jag stoppade i dörren och frågade varför hon alltid gick hem direkt efter gudstjänsten. Hennes svar var enkelt, när vi ber, sjunger, lyssnar till Guds ord och firar nattvard, då känner jag gemenskap med alla, men i vid kyrkkaffet är det inte säkert att någon vill sitta med mig och då är gemenskapen från gudstjänsten borta.

Därför är det också viktigt att vi ser varandra vid gudstjänsterna, att vi uppmärksammar den ovane besökaren, nykomlingen, men samtidigt är lyhörda för att en del människor bara vill vara i gudstjänsten, ha sitt eget möte, sin egen stillhet, sin egen meditation.

Jag vill avsluta med ett sista citat från texten jag nyligen fick.

Jo, missionsbefallningen känner jag till. Tanken är naturligtvis god men blir i mänsklig tappning lätt nedsolkad. Jag känner några "vardagsmissionärer". De "missionerar utan att missionera" och går omkring mitt ibland oss som levande illustrationer till sin tro; deras stillsamma och anspråkslösa exempel är själva kärnan i missionsbefallningen. De gör aldrig anspråk på att vara "sanningssägare"; att "säga sanningen" om tro är för övrigt en absurd tanke. Slut citat

Har ni lust vi kyrkkaffet kan ni väl prata om det är sant att problemet ofta inte är Gud utan hans fanclub, eftersom det kan sägas vara en förlängning av hur man känner sig välkommen och delaktig i den trosgemenskap som kyrkan vill vara. AMEN